

prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul central)
Judecător: S. Dimitriu
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros

ÎNCHEIERE

1 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
Judecători

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu, Oleg Sternioală,

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com” împotriva Biroului Vamal Chișinău și Serviciului Vamal cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, prin care s-a respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 15 februarie 2017,

c o n s t a t ă :

La 23 august 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Chișinău și Serviciului Vamal cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 18 iulie 2016 Biroul Vamal Centru a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr.614/16 în privința Societății cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com”. Totodată în rezultatul întocmirii procesului-verbal enunțat, Biroul Vamal Centru a emis și decizia agentului constator asupra cazului de contravenție din 18 iulie 2016, prin care a fost aplicată Societății cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com” sancțiunea materială sub formă de amendă în mărime de 75% din valoarea obiectului contravenției, ceea ce constituie 27 044,04 lei.

Potrivit procesului-verbal, s-a constatat precum că, la 22 iulie 2015, specialistul în domeniul vămuirii Braga Sergiu al Societății cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com” a depus DV nr.3030112471, din numele Societății cu Răspundere Limitată „Termoclima” privind importul mărfurilor cu solicitarea scutirilor de la taxele vamale în baza certificatului de origine.

Menționează reclamantul că nu a fost acceptată solicitarea specialistului în domeniul vămuirii Braga Sergiu, iar ca rezultat au fost calculate plăți vamale suplimentare în mărime de 36 058,73 lei.

Astfel potrivit procesului –verbal cu privire la contravenție nr.614/16 din 18 iulie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com” a încălcat prevederile art. 231 pct. 6) Cod vamal.

La 27 iulie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com” prin intermediul administratorului Braga Sergiu a depus contestație în adresa Biroului vamal Chișinău, solicitând anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr.614/16 din 18 iulie 2017 și a deciziei agentului constatator asupra cazului de contravenție din 18 iulie 2016.

Prin răspunsul Serviciului vamal nr. 28/11-12272 din 10 august 2016 contestația a fost respinsă, deoarece declarația vamală de import în cauză a fost modificată.

Reclamantul consideră răspunsul Serviciului Vamal ca fiind unul formal și neîntemeiat, întrucât în temeiul pct. I din anexa XV la Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o Parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale Acestora, pe de altă Parte, Părțile elimină toate taxele vamale pentru mărfurile originare din cealaltă parte începând cu data intrării în vigoare a prezentului acord, cu excepțiile prevăzute la punctele 2, 3 și 4 și fără a aduce atingere punctului 5 din prezenta anexă.

Invocă reclamantul că, marfa pentru care a fost solicitată scutirea de la taxa vamală în temeiul certificatului de origine, are codul 39173900 și nu este inclusă în anexa XV-D la Acord. Astfel, consideră că această marfa urmează să fie scutită de la taxa vamală.

Specifică reclamantul că neacceptarea solicitării privind scutirea de la plata taxelor vamale în temeiul certificatului de origine nu reprezintă temei de atragere la răspundere contravențională a Societății cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com”, deoarece fapta nu se încadrează în nici una din situațiile stabilite la art.231 alin.(6) Cod vamal.

Reclamantul susține că principalul element al contravenției vamale este faptul prezentării actelor vamale ce conțin date eronate, însă, la caz nu poate fi vorba despre date eronate, atât timp cât concomitent au fost solicitate scutiri de la taxa vamală.

Totodată, aceste date eronate trebuie să conducă la exonerarea totală sau parțială de drepturi de import, pe când în cazul Societății cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com”, temeiul exonerării propriu-zise a fost faptul depunerii cererii de scutire de la taxa vamală.

Reclamantul relevă că în temeiul prevederilor art. 443 alin.(1) lit. d) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde: fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție.

Astfel indică reclamantul că agentul constatator nu a stabilit circumstanțele cauzei care au importanță și anume, faptul dacă în Acord se prevedea sau nu aplicarea taxei vamale pentru această marfa, or, anume din acest considerent a apărut diferența dintre suma ce trebuia achitată ca taxă vamală și suma de fapt achitată.

Respectiv, consideră că aplicarea sancțiunii față de Societatea cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com” reprezintă un act abuziv și discriminatoriu.

Solicită Societatea cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com” anularea deciziei agentului constatator asupra cazului de contravenție din 18 iulie 2016 emisă în privința Societății cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com”, prin care a fost aplicată amendă în mărime de 27 044,04 lei și a deciziei Serviciului vamal nr. 28/11-12272 din 10 august 2016.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 15 februarie 2017, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com” (f.d. 62-67).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, s-a respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 15 februarie 2017 (f.d. 102-110).

La 8 iunie 2017, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei adoptate (f.d. 111).

La 17 august 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com” a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

Recurentul, Societatea cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com”, în motivarea recursului a indicat că instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor contestate, au aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios. Recurentul menționează că Societatea cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com” prin declarația vamală a indicat date eronate despre tratamentul tarifar preferențial, dar nu date despre regimul vamal, fapt care nu se încadrează în elementele contravenției prevăzute de art. 231 alin. (6) Cod vamal. Consideră că

instanțele de judecată nu au interpretat corect normele din codul vamal, făcând astfel o suprapunere între noțiunile de regim vamal și tratament tarifar preferențial. În speță nu datele cu privire la regimul vamal au influențat asupra exonerării de drepturile de import, dar datele cu privire la codul tariful vamal preferențial.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 25 septembrie 2017, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs Biroului Vamal Chișinău și Serviciului Vamal, informându-i că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia

Pînă la examinarea cauzei, Biroul Vamal Chișinău și Serviciul Vamal nu au depus referință la cererea de recurs, prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

Analizând admisibilitatea recursului, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de Societatea cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com” este inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Materialele cauzei dovedesc faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com” în termen din următoarele motive.

În procedura de filtru, instanța de recurs a reținut că decizia integrală a instanței de apel din 18 mai 2017 a fost expediată în adresa părților la 8 iunie 2017 (f. d. 111), însă conform recursului declarat, recurentul indică că a recepționat copia deciziei instanței de apel la 28 iunie 2017. Completul reține că la materialele cauzei nu există dovada recepționării efective a acesteia de către participanții la proces. În lipsa unor

înscrisuri pertinente, instanța de recurs nu a putut stabili cu precizie momentul, când a fost comunicată hotărârea motivată a instanței de apel.

Astfel, în atare situație și pentru a nu admite o ingerință disproporțională în dreptul de acces liber la justiție, instanța de judecată consideră că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com” este depus în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiasvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu*, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o

reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*a se vedea*, de exemplu, *Kukkonen v. Finlanda (nr. 2)*, *ibidem*, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (excepții preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, *ibidem*, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrații a justiției (*a se vedea*, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*, *ibidem*, para. 41, *Marc Brauer*, *ibidem*, para. 35; *Miessen*, *ibidem*, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că cererea de recurs declarată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com” este formulată în baza art. 432 din Codul de procedură civilă, așa cum prevede art. 437 alin. (1), lit. f) din Codul de procedură civilă.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurentului întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibil cererea acestuia, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei. Cu toate acestea, trebuie subliniat că din

sucesiunea actelor dosarului reiese că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat.

Prin urmare, Colegiul constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă. Deci, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, para. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), *ibidem*, para. 24; *Beniamin Nersesyanyan*, *ibidem*, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, *ibidem*, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că recurentul Societatea cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com” a formulat prezenta cerere după ce au avut posibilitatea de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23 octombrie 1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, *ibidem*, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecății nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com” nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Multibrok-Com” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală